

1.2 SUBTEMA LA IMATGE

A. TEMA

En la *societat de la informació*, la imatge és sovint més important que la paraula: imatge professional, imatge política... parlem de "construir-nos una imatge". En l'àmbit personal actuem sovint en funció d'una imatge que ens hem construït internament. La comparació entre la imatge que tenim de nosaltres mateixos i la imatge d'allò que ens agradaria arribar a ser xoquen. Això arriba a convertir-se en un veritable drama per a moltes persones quan la imatge ideal actua de forma inconscient, o sigui, quan no ha arribat a estar mai pensada: actuem i lluitem en una determinada direcció o d'una determinada manera, a vegades contra allò que és el nostre desig més de fons, més profund, sense a penes intuir per què actuem d'aquesta manera. El resultat d'aquest combat interior és una gran buidor, una sensació fins i tot de *no-sé-per-què* faig les coses però *no-puc-fer-les-d'altra-manera*. No parlem només de models estètics. Sovint, darrera formulacions molt nobles com "*vull fer un servei*" o "*jo sóc una persona pacífica*" s'amaguen imatges inconscients de caire narcisista i egocèntric que es poden traduir en: "*he-de-ser-el-millor*" o "*jo-ho-puc-tot*".

Hi ha un cert treball de "deconstrucció" personal –o si voleu, de depuració, de "*quaresma*", que consisteix en *pensar* les imatges, els desitjos, les agressions internes, que ens

hem anat construint, especialment en la recerca del reconeixement afectiu, sense el qual és molt difícil poder arribar al nucli de la nostra pròpia personalitat.

I és que el desig de fons, com la sensibilitat, també és educable.

B. TEXT BÍBLIC

EVANGELI DE JESUCRIST SEGONS SANT MATEU 6, 19-21.

"No amuntegueu tresors aquí a la terra, on les arnes i els corcs els fan malbé i els lladres entren i els roben. Reuniu tresors al cel, on ni les arnes ni els corcs no els fan malbé i els lladres no entren ni els roben. Perquè on tens el tresor, hi tindràs el cor."

CLAU DE LECTURA:

El cristianisme proposa un itinerari de creixement personal i col·lectiu. Una de les primeres etapes passa per aconseguir la llibertat interior, l'autonomia. Això no és possible sense que el nostre desig més profund es desenganxi de les coses exteriors a la persona. Els "tresors" de la terra són també les imatges grandioses de nosaltres mateixos, les idees falses sobre qui som i com som.

**EVANGELI DE JESUCRIST SEGONS
SANT MATEU 21, 28-32.**

“Què us en sembla? Un home tenia dos fills.
Va anar a trobar el primer i li va dir:

-Fill, véus avui a treballar a la vinya.

Ell li va respondre:

-No hi vull anar.

Però després se'n penedí i va anar-hi. Aquell
home anà a trobar el segon i li digué el mateix.
Ell va respondre:

-De seguida, senyor.

Però no hi va anar.

Quin d'aquests dos va fer la voluntat del pare?

Li responen:

-El primer.

Jesús els diu:

-Us asseguro que els publicans i les prostitutes us passen al davant en el camí cap al Regne de Déu. Perquè vingué Joan per encaminar-vos a fer el que Déu vol, però no el vau creure. Els publicans i les prostitutes sí que el van creure; en canvi, vosaltres, ni després de veure això, no us heu penedit ni l'heu cregut. ”

CLAU DE LECTURA:

Entre el que diem i el que fem hi ha un abisme. El que diem és l'expressió del què voldríem ser mentre que el que fem és expressió d'allò que som. Més que una lectura moral del text, en podem fer una lectura que ens mostri l'abisme entre el jo ideal i el jo real, aquell que està actuant malgrat que sovint no volguem que sigui així.

**EVANGELI DE JESUCRIST SEGONS SANT
LLUC 18,9-14.**

“A uns que es refiaven de ser justos i menyspreaven els altres, Jesús els proposà aquesta paràbola:

--Dos homes van pujar al temple a pregar: l'un era fariseu i l'altre publicà.

El fariseu, dret, pregava així en el seu interior: “Déu meu, et dono gràcies perquè no sóc com els altres homes, lladres, injustos, adúlter, ni sóc tampoc com aquest publicà. De juro dos dies cada setmana i dono la desena part de tots els béns que adquireixo.

Però el publicà, de lluny estant, no gosava ni aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit, tot dient: “Déu meu, sigues-me propici, que sóc un pecador.”

Jo us dic que aquest va baixar perdonat a casa seva, i no l'altre; perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.”

CLAU DE LECTURA:

Paràbola del fariseu i el publicà. Potser, més que fariseus som persones sovint insegures, que ens protegim darrera d'una “cortina de fum” (estudis, professió, amistats, coneixements...) La mirada evangèlica és una mirada que va a l'essencial: ni la manca d'autoestima ni la pedanteria estan en la línia de l'evangelí de Jesús.

CARTA DE SANT PAU ALS CRISTIANS D'EFES 6,12

“Perquè no ens toca de lluitar contra realitats humanes, sinó contra les potències i les

autoritats, contra els qui dominen aquest món de tenebres, contra els esperits malignes que són a les regions celestials”.

CLAU DE LECTURA:

Hi ha “mals” interiors a nosaltres mateixos, mals que no ens deixen funcionar perquè van contra la nostra pròpia naturalesa, contra el que som més en l'arrel. Les imatges falses de nosaltres mateixos ens porten a “ser uns altres”, a construir-nos en funció de l'estima, dels afectes, del reconeixement dels altres. El text de Sant Pau ens parla d'aquest “maligne”, aquest que ens divideix internament i ens fa ser els qui no som. Així, doncs, contra aquest maligne o diable intern ens hem d'armar a base de paraula (que és treball elaboratiu, pensament). Perquè no podem funcionar amb conceptes ridículs. En aquest cas, hem d'actualitzar també el concepte de “diable”, o de “maligne”, i res millor per fer-ho que anar a les fonts.

Poseu-vos sobretot l'escut de la fe, capaç d'apagar tots els dards encesos del Maligne. Preneu el casc de la salvació, i l'espasa de l'Esperit, que és la paraula de Déu.

TEXT D'ISÀIES: 43, 19-21

Faré una nova gesta, que ja comença a despuntar. No us n'adoneu? Obriré un camí en el desert, i rierols en l'estepa. Els animals feréstecs, xacals i estruços, em glorificaran en veure néixer l'aigua en el desert i els rierols en plena estepa, perquè pugui beure el poble que m'he escollit. I aquest poble, que jo m'he format, proclamarà la meva lloança.Ⓞ

CLAU DE LECTURA:

Dins nostre conviuen les bèsties més diverses. Aconseguir veure aquestes imatges, desitjos. Afrontar-ho de forma decidida, si cal amb l'ajuda d'algú, és la manera per poder desfer aquestes imatges que sovint ens provoquen malestar, buidor, fins i tot tensions doloroses (migranyes, contractures...). Es tracta de fer servir el pensament per a orientar-los cap a Déu, que les transforma.

C. TEXT COMPLEMENTARI

“Amb el cap ben alt”. Quan no puguis viure d'acord amb tu mateix, el teu cor es cansa. Ja no saps distingir què és correcte i encara que t'esforcis, sents un buit en el teu interior, i mentre per fora fingeixes seguretat, poc a poc et vas diluint per dins. Quan tinguis aquesta sensació, per petita que sigui, no et comportis com els demés. No importa el ridícul que sigui, no importa que et sembli inútil: fes sense dubtes allò que et faci sentir més feliç. I continua fent-ho fins que puguis dir, amb el cap ben alt: “Aquesta és la vida que vull per a mi”. (Y. Usami)

Que lluny estava la veritat d'aquests imaginaris fantasmes! Fantasmes que no han existit mai, davant dels quals és més veritat una pedra que ells. Essent veritat els cossos i totes les coses que existeixen, la veritat no està en els cossos ni en les coses. ; ni tant sols és l'ànima que dóna vida a aquests cossos...

On estava llavors la veritat, per a mi? Que lluny, sí, que lluny pelegrinava jo fora de la veritat...

Poc a poc vaig anar baixant fins l'obscuritat més completa, ple de fatiga i devorat per l'ànsia de veritat. I tot per buscar-la, no amb la intel·ligència, que és allò que ens distingeix dels animals, sinó amb els sentits... I la veritat estava dins meu, més íntima a mi que allò més interior de mi mateix, més elevada que allò més elevat de mi mateix.

(Sant Agustí. Confessions)

¿QUÈ EXPRESSEM AMB LA MIRADA?

Hi ha mirades que expressen sentiments molt profunds: les dels pares que miren el fillat acabat de néixer, l'últim adéu a la persona estimada abans de donar sepultura al seu cadàver, o abans d'emprendre un llarg viatge, l'agraïment sincer a la persona que ens ha ajudat... Amb la mirada, diem tantes coses en aquests moments! La mirada és un dels elements que millor transparenten la nostra personalitat. Cadascú mira d'acord amb allò que és. Els nostres ulls "parlen" del que portem al cor.

Hi ha mirades que "travessen" i destrueixen. Amb una mirada es pot gelar el somriure d'un nen, sense necessitat de colpejar-lo. O es pot expressar menyspreu o indiferència. Tots recordem mirades que ens han fet mal. Però també hi ha mirades que acaronen i "ressusciten". Com amb una mirada també es pot expressar afecte i tornar l'esperança a qui estava enfonsat. Certes mirades ens han tornat a la vida i ens han fet molt de bé. Hi

ha persones amb un do especial en aquest sentit: saben mirar de tal manera que donen serenor als esperits atribulats. La seva mirada acollidora comunica pau i serenor als cors, perquè són persones que viuen plenes de Déu i transparenten la seva pau i la seva bondat.

Així és també com ens mira a nosaltres el Senyor. Sempre tenim sobre nosaltres aquesta mirada protectora que ens dóna serenor i seguretat, perquè fa que ens sentim estimats per Déu. Inclús quan hem fallat, perquè la seva mirada, llavors, no expressa indignació sinó tristesa. Una tristesa que ens impulsa a estimar-lo més que abans d'haver-lo ofès. Aquesta mirada del Senyor ha de ser el nostre punt de Referència. Tots hauríem d'aprendre a mirar els demés com ens mira Déu. Es a dir, no com allò que som, sino com allò que podem arribar a ser. Ajudar aquestes persones que puguin arribar de veritat a aquest objectiu. Però, aquesta mirada amorosa i profunda del Senyor només es descobreix en la pregària. I només aquells que pregunten saben mirar els demés de la mateixa manera: amb una mirada d'afecte que és capaç de "ressuscitar" aquells que se'ls mira. Vulgui Déu que siguem d'aquesta classe de persones! D'aquesta manera podrem deixar en el món algunes de les petjades de la Bondat de Déu.

(Lluís Armengol Bernils

Viure A Fons. Editorial Claret (reflexió 82))

“D’aquesta manera vaig topar amb un cert grup d’homes, que després veuria que no eren més que soberbis sensuals i xerraires. No deien més que mentides i errors; s’anomenaven amb un nom –maniqueus– compost de varies sil·labes preses de Déu Pare, de Jesucrist i de l’Esperit Sant. Encara que contínuament usaven aquests noms, el seu cor estava ben lluny d’Ells.

Deien: “Veritat! Veritat!” i m’ho deien contínuament, però la veritat mai va estar en lles. Deien moltes falsedats, no només relatives a Déu sinó també respecte la ciència humana.

Veritat! Veritat! Amb quina intensitat suspirava jo per ella des del fons de la meua ànima. Ells conínuament feien servir aquesta paraula, i me la feien sentit a totes hores, però només sonava, buida, a les seves boques i en els seus voluminosos llibres; eren com safates en les que jo, famolenc de veritat, m’oferien altres coses –el sol i la lluna–, però no la Veritat.

I ells continuaven oferint-me esplèndids fantasmes que, segons eren, hagués estat millor adorar el sol, veritable al menys a la vista, que no les seves falsedats, tant enganyses als ulls del cos com de l’ànima.

Però com que les prenia per veritat, com si fossin de veritat les menjava; ciert que no amb ganes, ni tenien sabor a veritat ni m’alimentaven; al contrari, cada dia em sentia més dèbil. I és que l’àpat amb el que

somniava encara se sembla al que es pren despert i que és veritat, no alimenta, perquè és un somni, perquè és somniada. Encara que el que deien els maniqueus ni tant sols semblava la veritat. Més veritable és el que veuen els meus ulls, una au, un animal, que les fantasmagòriques mentides que ells em presentaven com a veritat. Les coses que veiem amb els ulls són més certes que les imaginades, i les imaginades són més certes que les fantasies que ens fem. Jo m’alimentava d’aquestes fantasies i per això mai no produïa cap nutrició.

Déu va prendre l’èsser humà quan encara no tenia una fisonomia ben definida i, posant-la en mig del món, li va dir: *Adam, no t’he imposat una imatge concreta per tal que siguis tu mateix qui decideixi i, així, puguis adquirir la imatge que vols per a tu mateix amb la llibertat que et dono avui. Tots els altres éssers vius estan determinats per unes lleis naturals, però tu no estàs determinat ni limitat per cap llei, per tal que siguis tu mateix qui es posi uns límits i unes lleis per viure segons decideixi la teua consciència. No t’he fabricat del tot celestial ni del tot terrenal, ni del tot immortal, per tal que tu mateix escullis el model que vols per a tu. Podràs descendir fins els nivells més primaris, i també podràs elevar-te fins fer-te com les criatures superiors, fins i tot, com els éssers divins. Escull allò que vulguis”.*

(Picco de la Mirándola)

“La vida humana, tota vida humana, és una elecció, un projecte, una tasca, en una paraula, és una realitat oberta amb infinites possibilitats que es van realitzant a través de la voluntat lliure. Tota vida humana és quelcom exclusiu i absolutament personal, és la meua elecció, el meu projecte, la meua tasca, en definitiva, és la meua vida. Amb aquesta naturalesa especial i única, la persona té la capacitat de fer-se a si mateixa i de decidir el seu propi futur. No és un ser acabat, és un ser que es realitza vivint dia a dia, un ser que la seva vida és la seva pròpia realització. De manera, que no pot ser quelcom distint a allò que hagi decidit. Aquesta possibilitat de autorealització es té com a possibilitat però també com a tasca, més encara, com a deure, és a dir, la persona no pot desempallegar-se d'aquesta tasca, faci el que faci, ho visqui de manera activa o passiva, esculli o s'abstingui d'escollir, la seva persona anirà forjant-se i madurant a partir de les decisions que vagi prenent.

El més extraordinari d'això que anem dient és que la persona és un ésser que està per fer, que s'ha de fer a sí mateix. La decisió última de com es consumarà el seu propi ésser depèn d'ella mateixa. Les seves il·lusions, experiències i opcions van constituint l'esbós d'una figura que anirà cristal·litant a partir de les petites i grans decisions preses i realitzades. Dit en altres paraules, l'ésser humà és autor i arquitecte de si mateix”. (EC)

“La persona humana es realitza a sí mateixa donant-se als demés, es posseeix a sí mateixa quan s'obre als altres”.

(Cit. per, J. GEVAERT, p. 56)

“Pel fet que la persona humana obra per amor, revela que té una aptitud fonamental per fer-ho i posa de manifest que la seva existència i la seva essència tenen un valor infinit”.

(T. MELENDO, p. 124)

“Déu només espera de nosaltres, correspondència, amor, amistat. Per aquesta raó ens ha fet lliures, perquè només de la llibertat en pot sorgir una autèntica amistat i un sincer amor”.

(T. MELENDO, p. 130)

D. TEXT DEL MAGISTERI DE L'ESGLÉSIA

Per això, és des de l'experiència personal i comunitària de la salvació de Déu, que comunica pau, serenor i goig profunds, en confluència amb el dolor i amb el pes del viure humà, que podrem esdevenir encomanadors de la bona notícia als homes i dones amb els quals la vida ens fa trobadissos. Per això cal descobrir, contemplar, estimar, agrair i celebrar la presència i l'obra de Déu en cada persona.

(Concili Provincial Tarraconense. Resolucions missatge.1995. Resolució 1. Què és evangelitzar?)

ELS INTERROGANTS MÉS PROFUNDS DE L'HOME

10. Veritablement, els desequilibris que fatiguen el món modern estan connectats amb aquest altre desequilibri fonamental que enfonsa les seves arrels en el cor humà. Són molts els elements que lluiten en el propi interior de l'home. Com a criatura, l'home experimenta múltiples limitacions; se sent, tanmateix, il·limitat en els seus desitjos i cridat a una vida superior. Atret per molts requeriments, ha de triar i renunciar.

Més encara, com a malalt i pecador, sovint fa el que no vol i deixa de fer el que volia fer. Per això sent en si mateix la divisió, que tantes i tan greus discòrdies provoca en la societat. Són moltíssims els qui, tarats en la seva vida pel materialisme pràctic, no volen saber res de la clara percepció d'aquest dramàtic estat, o bé, oprimits per la misèria, no tenen temps per posar-se a considerar-ho.

D'altres esperen només de l'esforç humà la veritable i plena alliberació de la humanitat i tenen el convenciment que el futur de l'home sobre la terra saciarà plenament tots els seus desitjos. I no falten, d'altra banda, els qui, desesperats de poder donar a la vida un sentit exacte, lloen la insolència dels qui pensen que l'existència està mancada de tota significació pròpia i s'esforcen per donar-li un sentit purament objectiu.

Concili Vaticà II. Gaudium et Spes, 10

És això el que explica la divisió íntima de l'home. Tota la vida humana, la individual i la col·lectiva, es presenta com a lluita, i per cert dramàtica, entre el bé i el mal, entre la llum i les tenebres. Més encara, l'home se sent inca-

paç de dominar amb eficàcia tot sol els atacs del mal, fins al punt de sentir-se com engrillonat entre cadenes.

Però el Senyor va venir en persona per a alliberar i en vigorir l'home, el va renovar interiorment i expulsà el príncep d'aquest món (cf. 10, 12.31), que el retenia en l'esclavitud del pecat. El pecat rebaixa l'home i li impedeix aconseguir la seva pròpia plenitud.

Concili Vaticà II, Gaudium et Spes, 12.

E. UN DIBUIX O VINYETA

TÍTOL: EL CHAT

F. UNA CANÇÓ

RICARDO ARJONA

Me sorprendí administrando una oficina
 Buscándome una casa con piscina
 Y me olvidé de las pequeñas cosas
 Como verte atravesar el umbral de la cocina dibujando siluetas con tu delantal
 Como ese arroz pastoso y desabrido que cocinaste para mamá

Me sorprendí sumando ceros a una cuenta
 Víctima del impuesto sobre la renta
 Y me olvidé de las pequeñas cosas
 Como verte en el supermercado reñida con la inflación
 Como la nota que dejaste en mi camisa pintada con un corazón
 Me olvidé de las pequeñas cosas..que te agrandan la vida

****coro:**

Por querer alcanzar la cima, uno se hace financiero
 La mujer se queda en casa, uno a buscar dinero
 Por andar por las nubes, uno se olvida del suelo
 Y de saber que tu propia casa es la sucursal del cielo...

Hoy me fijo un poco más en tu mirada
 En las huellas que dejan tus pies descalzos
 En el gesto que pones cuando te enojas
 En tus altercados con la balanza cuando trae malas noticias
 Y me hacen más grandes tus detalles que una cuenta de ahorros
 Me olvidé de las pequeñas cosas y es más grande mi vida

****coro:**

Por querer alcanzar la cima, uno se hace financiero
 La mujer se queda en casa, uno a buscar dinero
 Por andar por las nubes, uno se olvida del suelo
 Y de saber que tu propia casa es la sucursal del cielo...

Por andar por las nubes, uno se olvida del suelo
 Y de saber que tu propia casa es la sucursal del cielo...

Més còmode enganyar-se. Aquesta és una de les qüestions de les imatges de nosaltres mateixos. Ho diu la Cançó de La Oreja de Van Gogh

CANÇÓ: DESEOS DE COSAS IMPOSIBLES

CD: LO QUE TE CONTÉ MIENTRAS TE HACÍAS LA DORMIDA

GRUP: LA OREJA DE VAN GOGH

Igual que un mosquito más tonto de la manada
 yo sigo tu luz aunque me lleve a morir
 te sigo como les siguen los puntos finales
 a todas las frases suicidas que buscan su fin
 igual que el poeta que decide trabajar en un banco
 sería posible que yo en el peor de los casos
 le hiciera una llave de yudo a mi pobre corazon
 haciendo que firme llorando esta declaración

me callo porque es más cómodo engañarse
 me callo porque ha ganado la razón al corazón
 pero pase lo que pase
 y aunque otro me acompañe
 en silencio te querre tan solo a ti

Igual que un mendigo cree que el cine es un escape
 rate
 Igual que una flor resignada decora un despacho elegante
 prometo llamarle amor mio al que no me haga daño
 y reir sera un lujo que olvide cuando te haya olvidado
 pero igual que se esperan como esperan en la plaza de mayo
 procuro encender un secreto una vela no sea que por si acaso
 un golpe de suerte algún día quiera que te vuelva a ver
 reduciendo estas palabras a un trozo de papel

me callo porque es más comodo engañarse
 me callo porque ha ganado la razón al corazón
 pero pase lo que pase

y aunque otro me acompañe
en silencio te querré tan solo a ti

me callo porque es mas comodo enganñarse
me callo porque ha ganado la razón al corazón
pero pase lo que pase
y aunque otro me acompañe
en silencio te querre
en silencio te amare
en sile

G. EXPERIÈNCIES

“QUÈ MARQUES?”

Fes un recull de les marques en la roba que compres, objectes personals i altres que et donen la teva imatge.

Després de fer la llista pregunta't el perquè de les teves eleccions, és a dir, les raons que et porten a fer aquesta tria.

I contesta a la pregunta:

Què marca la teva imatge?

H. REFERÈNCIA: LLIBRES, LINKS, BIBLIOGRAFIA, PÀGINES WEB...

<http://www.benetton.com/html/en/man/catwalk/index.shtml>

http://www.provencegallery.com/index_voyages.html

<http://www.newseum.org/pulitzer/main.htm>

UNA PEL·LÍCULA:

TÍTOL: “AMÉLIE”

DIRECTOR: JEAN PIERRE JEUNET

Amélie viu sola i una mica apartada del món. Un bon dia descobreix en un racó de casa seva una capsa amb joguines que havia guardat un nen que havia viscut en aquell pis 40 anys abans. Amélie decideix tornar la capsa a l'antic propietari. En veure l'emoció de l'home quan retroba el seu passat, ella decideix mirar de fer feliç tota la gent que l'envolta. Aquest canvi d'actitud li farà descobrir tot un món de possibilitats que ignorava i que la portaran a revelar la seva capacitat d'estimar.

